

Α' Συνέδριο Κομμουνιστικού Κόμματος Κύπρου (Κείμενα Συνεδρίου)

Ιστορικό Σημείωμα

Το Α' Συνέδριο του Κομμουνιστικού Κόμματος Κύπρου συνήλθε στις 15 Αυγούστου του 1926, στη Λεμεσό.

Σε αυτή τη σελίδα συμπεριλαμβάνουμε τα κείμενα του συνεδρίου.

Περιεχόμενο

Α' ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΟΥ ΚΟΜΜΑΤΟΣ ΚΥΠΡΟΥ (ΚΚΚ)

15 Αυγούστου 1926

Αποφάσεις του Συνεδρίου

Απόφαση επί της δράσεως της Κ.Ε.

Το Α' Παγκύπριο Συνέδριο του Κ.Κ.Κ. μετά την έκθεση της Κ.Ε. επί των πεπραγμένων του κόμματος από της ιδρύσεως του μέχρι σήμερα διαπιστώνει:

(α) Ότι δεν κατεβλήθη προσπάθεια από την Κ.Ε. για τη σταθεροποίηση του οργανισμού του κόμματος τη λογική χρησιμοποίηση των δυνάμεων του και την πολιτική ανάπτυξη όλων των μελών του

(β) Ότι δεν κατορθώθη να αναπτυχθεί πλατειά δράση πάνω στα πολιτικά ζητήματα της νήσου και δεν έγινε δυνατή καμπάνια στις βουλευτικές εκλογές του 1925. Στις δημομαρτυρικές εκλογές Λεμεσού το 1926, το κόμμα δεν κατώρθωσε να προσανατολισθεί εγκαίρως και να τηρήσει σταθερή γραμμή απέναντι των ανταγωνιζομένων αστικών κομμάτων πράγμα που έβλαψε τον εργατικόν αγών και υπεβίβασε την επιρροή του κόμματος μεταξύ της εργατικής τάξεως.

(γ) Ότι στο επαγγελματικό και αγροτικό ζήτημα έγιναν μεγάλες προσπάθειες για την οργάνωση των εργατών και αγροτών αλλά χωρίς ικανοποιητικά αποτελέσματα γιατί κακώς πολιτευόμενο το Κόμμα εχρωμάτισε τις οργανώσεις αυτές κατά την ίδρυση τους, τες παρουσίασεν ως παράρτημα του Κ.Κ. και επέφερε την άμεσο αντίδραση της κυβέρνησης και των κεφαλαιούχων στην οργάνωση των εργατών και αγροτών.

(δ) Ότι το όργανο του Κόμματος δεν πήρε παγκύπριο χαρακτήρα γιατί δεν εθίγησαν όλα τα ζητήματα που ενδιαφέρουν τες καταπιεζόμενες τάξεις της νήσου.

(ε) Ότι η Κ.Ε. έδειξε αδυναμία γενικά στη δράση και προπαγάνδα του Κόμματος.

Απόφαση επί του οικονομικού και πολιτικού ζητήματος

Το Α' Παγκύπριο Συνέδριο του Κ.Κ.Κ. αφού άκουσε την εισήγηση για την οικονομική και πολιτική κατάσταση της νήσου και εμελέτησε τις σχετικές θέσεις, αποφασίζει: (α) Εγκρίνει τις (δημοσιευμένες) θέσεις για την οικονομική και πολιτική κατάσταση και τις παραδέχεται ως προγραμματική βάση του Κ.Κ.Κ. επί του πολιτικού ζητήματος της νήσου.

(β) Εντέλλεται εις στην νέαν Κ.Ε. να εργασθεί με όλες τις δυνάμεις της για την πραγματοποίηση του ενιαίου αντιϊμπεριαλιστικού μετώπου. Προς τον σκοπόν αυτόν οφείλει να έλθει σε επαφή με τα συμπαθή προς τοιαύτην ιδέαν στοιχεία και να εργασθεί εκ συμφώνου μ' αυτά για την προπαρασκευή και σύγκληση ενός Παγκύπριου λαϊκού συνεδρίου, Ελλήνων και Τούρκων, (των αντιπροσώπων εκλεγομένων απ' ευθείας από το λαό. των πολιτικών κομμάτων και των εργατικών οργανώσεων) το οποίον θα μελετήσει το πρόγραμμα και τον τρόπο της αυτοδιοικήσεως.

Εύχεται και ελπίζει ότι η νέα Κ.Ε. θα ανταποκριθεί στα καθήκοντα της αυτά, χρησιμοποιώντας προς τον σκοπόν αυτόν και το δημοσιογραφικό όργανο του κόμματος μας. την εφημερίδα «Νέον Άνθρωπον», του οποίου ελπίζει γρήγορα εβδομαδιαίαν την έκδοση.

Απόφαση επί του επαγγελματικού ζητήματος

Το Α' Παγκύπριο Συνέδριο του Κ.Κ.Κ. μετά την εισήγηση και τη σχετική συζήτηση επί του επαγγελματικού ζητήματος της νήσου διαπιστώνει:

(α) Ότι η μετατροπή της Κύπρου σε αποικιακή αγορά της μητροπόλεως Αγγλίας εμπόδισε την ανάπτυξη σοβαρός εγχωρίου βιομηχανίας και γι' αυτό η εργατική τάξη της νήσου αντιπροσωπεύει μικρόν μειονότητα του πληθυσμού.

(β) Ότι υπάρχει τάση προς ανάπτυξη των μεταλλευτικών επιχειρήσεων δια την εξαγωγή μεταλλευμάτων, στα οποία είναι πλούσια η νήσος, και πολύ γρήγορα θα δημιουργηθεί πολυάριθμη εργατική τάξη. οι εργάτες μεταλλείων.

(γ) Ότι η άφθονος προσφορά εργασίας, αιτία της καταστροφής πολλών χωρικών και του περιορισμού της μετανάστευσης, δημιουργεί πολύ δυσμενείς όρους εργασίας ιδίως στα μεταλλεία και συντελεί στην ανάπτυξη αεργίας.

Αποφασίζει:

(α) Ότι ένα από τα κυριώτερα καθήκοντα του Κ.Κ.Κ. είναι για την καλλιτέρευση της ελεεινής οικονομικής κατάστασης του Κύπριου εργάτη και η πάλη για τις άμεσες απαιτήσεις της εργατικής τάξης της Κύπρου π.χ. την αύξηση των ελεινών μεροκάματων, την εφαρμογή του οκτάωρου, την προστασία κατά των δυστυχημάτων εργασίας και της δωρεάν περιθάψεως κατά το διάστημα ασθενειών, την οικονομική υποστήριξη των αέργων και την ελευθερίαν οργανώσεως, μαζί με τη νομική αναγνώριση των υπαρχόντων ή ιδρυθησομένων εργατικών οργανώσεων.

(β) Ότι το Κ.Κ.Κ. οφείλει να εργασθεί για την οργάνωση των εργατών Κύπρου με βάση την πάλη των τάξεων, γιατί χωρίς δυνατή οργάνωση είναι αδύνατος ο αγώνας για τις καθημερινές απαιτήσεις. Επίσης ν' αγωνισθεί για την ενοποίηση των εργατικών οργανώσεων, πολεμώντας τα ρεφορμιστικά και εθνικιστικά στοιχεία, που προσπαθούν να διασπάσουν την εργατική τάξη.

(γ) Ότι το Κ.Κ.Κ. δεν πρέπει να διατηρεί άμεσο οργανική σχέση με τις εργατικές οργανώσεις, χωρίς βέβαια να πάψει να τις κατευθύνει και να καθοδηγεί δια των μελών του, εφ' όσον εκλέγονται υπό των εργατών στις διοικήσεις των οργανώσεων τους. Επίσης οφείλει να προσπαθήσει για να στερεώσει την επιρροήν του μέσα στις εργατικές οργανώσεις και να αναπτύξει τη δράση του ανάμεσα στα μέλη τους με την ίδρυση φραξιών του Κ.Κ.Κ. μέσα σ' όλα τα σωματεία, εργατικά κέντρα ή τις διοικήσεις τους.

(δ) Εντέλλεται στη νέα Κ.Ε. να βάλει αμέσως σ' εφαρμογή τις άνω αποφάσεις και να κατευθύνει μεθοδικά τις δυνάμεις του κόμματος στην επιδίωξη των άνω επιδιωκόμενων σκοπών.

Απόφαση για το αγροτικό ζήτημα

Το Α' Παγκύπριο Συνέδριο του Κ.Κ. Κύπρου μετά την εισήγηση και τη συζήτηση επί του αγροτικού ζητήματος αποφασίζει:

(α) Να δεχθεί τις δημοσιευμένες θέσεις για το αγροτικό ζήτημα ως προγραμματική βάση του Κ.Κ.Κύπρου στην αγροτική του δράση.

(β) Εντέλλεται στη νέα Κ.Ε. να φροντίσει την όσο το δυνατό μεγαλύτερη διάδοση τους στα χωριά καινά προπαρασκευάσει το έδαφος για τη σύγκληση παγκυπρίου αγροτικού συνεδρίου, στο οποίο ν' αναπτύξει το πρόγραμμα του στο αγροτικό και να υποδείξει την ανάγκη εκλογής μιας παγκυπρίου επιτροπής δράσης, που θ' αναλάβει να αγωνισθεί, παράλληλα προς το κόμμα μας για τ' αγροτικά αιτήματα.

(γ) Επίσης εντέλλεται στη νέα Κ.Ε. να καταβάλει κάθε προσπάθεια για την οργάνωση των χωρικών και την ίδρυση αγροτικών πυρήνων του Κ.Κ.Κ. οι οποίοι θα το συνδέσουν με την αγροτική μάζα και θα διοχετεύσουν τη δράση του Κ.Κ.Κ. στα χωριά.

Απόφαση επί του εκκλησιαστικού ζητήματος

Το Α' Παγκύπριο Συνέδριο του Κ.Κ.Κ., μετά την εισήγηση και τη σχετική συζήτηση επί του εκκλησιαστικού ζητήματος διαπιστώνει:

(α) Ότι η σημερινή διαχείριση της κολοσσιαίας εκκλησιαστικής περιουσίας είναι πολύ οπισθοδρομική και πρωτόγονος, προ πάντων η των αγροτικών κτημάτων που γίνεται εις βάρος των χωρικών.

(β) Ότι τα εισοδήματα της σπαταλώνται ασκόπως για τη διατήρηση πολυτελούς κλήρου ή αποταμιεύεται εις ιερά άμφια και εικόνες, τη στιγμή που η χώρα έχει απόλυτον ανάγκη κεφαλαίων για να υπερνικήσει την οικονομική κρίση.

(γ) Ότι μια λογική διαχείριση της εκκλησιαστικής περιουσίας με σκοπό την υλική υποστήριξη των εργατικών και αγροτικών στρωμάτων του πληθυσμού θα βοηθήσει στην οικονομική τους ανόρθωση.

Αποφασίζει όπως το Κ.Κ.Κ. αγωνισθεί για την ίδρυση ειδικής τραπεζής για τη διαχείριση της εκκλησιαστικής περιουσίας. Η τράπεζα αυτή θα διοικείται από συμβούλιο εκλεγόμενο απ' ευθείας από το λαό δια καθολικής ψηφοφορίας και θα συγκεντρώσει όλη την εκκλησιαστική περιουσία, αγροτικά ή αστικά κτήματα, και πολύτιμα μέταλλα ή πέτρες.

Τα αγροτικά κτήματα θα διανεμηθούν εις τους ακτήμονες με χρεωλυτική απόσβεση. Τα εισοδήματα της περιουσίας αυτής θα χρησιμοποιούνται (α) δια την παροχήν φτηνών δανείων στους χωρικούς ή τες συνεργατικές εταιρείες και συνεταιρισμούς, (β) δια την παροχήν δανείων σε αστικές παραγωγικές οργανώσεις ή εργατικές ενώσεις, (γ) δια την συντήρηση λαϊκών σχολείων, (δ) δια την ίδρυση νοσοκομείων και σανατορίων για τους άρρωστους εργάτες και αγρότες και (ε) δια την ίδρυση φτωχοκομείων, γηροκομείων, βρεφοκομείων κ.λπ.

Η νέα Κ.Ε. έχει καθήκον να μη παραμελήσει τον αγώνα του Κ.Κ.Κ. στο προκείμενο ζήτημα.

Απόφαση για το οργανωτικό ζήτημα

Το Α' Παγκύπριο Συνέδριο του Κ.Κ.Κ. μετά την εισήγηση και τη συζήτηση επί του οργανωτικού ζητήματος, αναγνωρίζει:

(α) Ότι η ύπαρξη ενός καλά οργανωμένου και πειθαρχικού κόμματος είναι όρος απαραίτητος για την επιτυχία του όλου αγώνα του κόμματος. Παραδέχεται επίσης ότι μια καλή οργάνωση του Κ.Κ. οφείλει να στηρίζεται πάνω στους πυρήνες επιχειρήσεων ή χωριών στην Κύπρο όμως όπου σπανίζουν μεγάλες επιχειρήσεις είναι ανάγκη να εφαρμοσθεί προσωρινά μικτό σύστημα, που θα συνιστάται στην οργάνωση πυρήνων επιχειρήσεων, πυρήνων των χωρικών ή των συνοικιών στες πόλεις. Εκτός αυτού παραδέχεται να εκτελούν εργασία πυρήνων φράξιες των εργατικών σωματείων.

(β) Ότι στη συγκεκριμένη περίοδο, που περνά το Κ.Κ. Κ. είναι ανάγκη να δώσει μεγάλη προσοχή στο συνδυασμό της νόμιμης και παράνομης δράσης, προσπαθώντας μ' όλες του τες δυνάμεις να διατηρήσει όσο μπορεί περισσότερο τη νομικότητά του.

(γ) Ότι καμιά οργάνωση δεν μπορεί να προοδεύσει και καμιά δράση πραγματική δεν μπορεί να γίνει αν δεν αποκτήσουν τα μέλη σχετική πολιτική μόρφωση και γι' αυτό ένα από τα αμεσώτερα καθήκοντα του κόμματος είναι η μόρφωση των μελών του. Γι' αυτό το σκοπό είναι ανάγκη να χρησιμοποιηθεί ο τύπος του κόμματος, να γίνουν ειδικά μαθήματα, να διανεμηθεί σχετική φιλολογία κ.τ.λ. Εντέλλεται στη νέα Κ.Ε. να δώσει μεγάλη προσοχή στο οργανωτικό ζήτημα του κόμματος και να φροντίσει για την εφαρμογή της παρούσης απόφασης.

Απόφαση για το ζήτημα των νέων

Το Α' Παγκύπριο Συνέδριο του Κ.Κ.Κ. αναγνωρίζει ότι η εργασία ανάμεσα στους νέους είναι ανάγκη να τονωθεί περισσότερο και να υποβληθούν οι οργανώσεις των νέων. ώστε να αποκτήσουν πρώτον εργατική ενότητα και δεύτερον να εξαπλωθούν ανάμεσα στους νέους εργάτες ή αγρότες, τους μαθητές και τα παιδιά των εργατών. Επίσης αναγνωρίζει ότι είναι ανάγκη να ενωθεί η Εργατική και Μαθητική Νεολαία σε μια ενιαία οργάνωση κομμουνικής νεολαίας, που θα προσπαθήσει να επεκτείνει τη δράση της και στες άλλες πόλεις ή τα χωριά, ιδρύοντας παντού παρόμοιες οργανώσεις. Οι οργανώσεις της Νεολαίας οφείλουν να εργασθούν εκ συμφώνου με το Κ.Κ. για τη καλλιέργεια της θέσης των νέων εργατών και μαθητών π.χ. την απαγόρευση της εργασίας σε παιδιά κάτω των 14 χρονών, την εξάωρο εργασία από 14 - 18 χρονών, την ελάττωση των διδάκτρων στα σχολεία και την δωρεάν εγγραφή των φτωχών μαθητών κ.λπ.

Η Κομμουνιστική Νεολαία οφείλει παράλληλα προς την μορφωτική και οργανωτική της δράση, να δώσει μεγάλη προσοχή στον αθλητισμό, που άρχισε να ξαπλώνεται αρκετά στη νήσο μας. Είναι ανάγκη να δημιουργήσει τον εργατικόν αθλητισμό και προσκοπισμό. Γι' αυτό πρέπει το Κ.Κ.Κ. να βοηθήσει την Κομμουνιστική Νεολαία στην ίδρυση αθλητικών εργατικών οργανώσεων, που θα περιλαμβάνουν ομάδες διαφόρων σπορτ και ομάδες εργατών προσκόπων.

Το Παγκύπριο Συνέδριο εντέλλεται στες οργανώσεις του Κόμματος να δώσουν μεγάλη προσοχή στη μόρφωση της νεολαίας, που πρέπει να αποκτήσει συνείδηση τάξεως.

Απόφαση για την οργάνωση των γυναικών

Το Α' Παγκύπριο Συνέδριο του Κ.Κ.Κ. δεν μπορεί να μη ενδιαφερθεί για το ζήτημα της οικονομικής και κοινωνικής καταπίεσης των γυναικών γενικά και ειδικά των εργατριών. Γι' αυτό αναγνωρίζει ότι το Κ.Κ.Κ. οφείλει να αγωνισθεί για τα διάφορα αιτήματα των γυναικών π.χ. για την ισότητα του άνδρα και της γυναίκας στη σύναψη γάμου, για τη παροχή προστασίας στη μητρότητα (ίδρυση μαιευτικών κλινικών και βρεφοκομείων), για την παροχή ιδίου μεροκάματου στη γυναίκα και τον άνδρα εφ' όσον εκτελούν την ίδια δουλειά κ.τ.λ.

Το Κ.Κ.Κ. οφείλει να εργασθεί για την οργάνωση των γυναικών σε συνδέσμους γυναικείου αγώνα για

να επιδιώξουν την ικανοποίηση των αιτημάτων τους. Επίσης οφείλει να εργασθεί για να προσελκύσει στις οργανώσεις του όσο το δυνατό περισσότερες γυναίκες, γιατί αν δεν αποκτήσει τη συμπάθεια των γυναικών, που καταπιέζονται περισσότερο από κάθε άλλη κοινωνική ομάδα, δεν είναι δυνατόν να επιτύχει τους τελικούς σκοπούς του. ούτε θα μπορεί να ονομάζεται αληθινό κομμουνιστικό κόμμα.

Γ' αυτό εντέλλεται στην νέα Κ.Ε. να επιστήσει τη προσοχή της στο γυναικείο ζήτημα και να κατευθύνει τις οργανώσεις του κόμματος για να εργασθούν μεθοδικά στην οργάνωση του γυναικείου κόσμου.

Απόφαση επί του ζητήματος του Τύπου του Κόμματος

Το Α' Παγκύπριο Συνέδριο του Κ.Κ.Κ. παρατηρεί ότι το όργανο του Κόμματος «Ν. Άνθρωπος» δεν κατώρθωσε ακόμη να καταστεί μια εφημερίδα πραγματικά παγκύπριας. που να εξετάζει όλα τα Κυπριακά ζητήματα, ότι περιορίζεται σχεδόν στα ζητήματα της επαρχίας Λεμεσού. Επίσης το Κ.Κ.Κ. δεν μπόρεσε ακόμη να χρησιμοποιήσει τον «Ν. Άνθρωπο» για αληθινές πολιτικές καμπάνιες, πράγμα που ζημιώνει πολύ την εξάπλωση της επιρροής του Κόμματος. ΓΓ αυτό αναγνωρίζει την ανάγκη της εκλογής ειδικής τριμελούς επιτροπής για τη διεύθυνση του «Ν. Ανθρώπου» τη σύνταξη και διάδοση του και εντέλλεται σ' αυτή να φροντίσει (α) να εξασφαλισθεί η κανονική του σύνταξη, (β) να καλλιτερεύσει η εμφάνιση του, (γ) να διαδοθεί περισσότερο δια της κατά φύλλον πωλήσεων του. όπου είναι δυνατόν (δ) να εξασφαλίσει ταχυτικούς ανταποκριτές σ' όλες τις πόλεις και τα μεταλλευτικά ή αγροτικά κέντρα, (ε) να προσπαθήσει να επιτύχει την οικονομική του αυτοτέλεια και (στ) να εργασθεί για την εβδομαδιαία έκδοση του.

Εντέλλεται στη νέα Κ.Ε. και σ' όλες τις οργανώσεις του Κόμματος να βοηθήσουν την διαχειριστική επιτροπή του «Ν. Ανθρώπου» στο έργο της. ειδικά δε στη Κ.Ε. να επιβλέπει επίσης την όλη εργασία της.

Διαμαρτυρία

Το Α' Παγκύπριο Συνέδριο του Κ.Κ.Κ. παρατηρεί μετά λύπης του ότι η Τοπική Κυβέρνηση εκήρυξε άγριο πόλεμον εναντίον του Κόμματος μας. Δεν γνωρίζει εάν η στάση της αυτή είναι αποτέλεσμα οδηγιών από το υπουργείο των Αποικιών ή αν προέρχεται εξ' ίδιας πρωτοβουλίας της Τοπικής Κυβέρνησης. Το γεγονός όμως είναι ότι η εξορία του σ. Ν. Γιαβόπουλου και η δίμηνη φυλάκιση του υπευθύνου του «Νέου Ανθρώπου» οργάνου του Κόμματος σ. Χ. Σολωμονίδη. η συνεχής παρακολούθηση των διαφόρων μελών του Κόμματος μας και τα λοιπά λαμβανόμενα εναντίον του μέτρα είναι τοιαύτης φύσεως, ώστε να παρεμποδίζουν την ελεύθερα δράση του. Ιδίως δε ο υπερβολικός ζήλος ορισμένων τοπικών οργάνων της Λεμεσού καθιστά τα μέτρα αυτά εντελώς βάνουσα και προσβλητικά της ατομικής ελευθερίας των μελών του Κόμματος μας και των οργάνων του. ΓΓ αυτό το Α' Παγκύπριο Συνέδριο του Κ.Κ.Κ. διαμαρτύρεται εντόνως σ' ολόκληρον την εργατική τάξη του κόσμου και ειδικά στην εργατική τάξη του κόσμου και ειδικά στην εργατική τάξη της Αγγλίας δια την στάση αυτή της τοπικής Κυβέρνησης και εξαιτεί τη συνδρομή της για την άρση των περιοριστικών αυτών μέτρων.

Εντέλλεται στη Κ.Ε. του Κόμματος ν' αποστείλει την παρούσαν διαμαρτυρία προς την Τοπική Κυβέρνηση, και το υπουργείο των αποικιών της Αγγλίας. Επίσης προς όλα τα αδελφά κόμματα του κόσμου και το Λέϊμπουρ Πάρτυ της Αγγλίας με τη παράκληση να τη δημοσιεύσουν στα επίσημα όργανα τους.

Εισηγήσεις του Συνεδρίου

Εισήγηση επί της οικονομικής και πολιτικής κατάστασης

Η Κύπρος υπό τους Τούρκους

Η Κύπρος, κάτω από τον Τουρκικό φεουδαρχισμό, όπου έμεινε 300 ολόκληρα χρόνια, έχασε όλη την αρκετά ανεπτυγμένη οικονομική της οργάνωση, που απέκτησε κατά το διάστημα της Ενετοκρατίας. Ο πληθυσμός από 800 - 1000 χιλιάδες, κατέβηκε στις 120,000 περίπου, όταν έγινε η Αγγλική κατοχή (1878). Το εμπόριο της καταστράφηκε μαζί με το εμπορικό της κέντρο την Αμμόχωστο, και σιγά - σιγά επεκράτησαν οι πατριαρχικές παραγωγικές σχέσεις, δηλαδή, η εις είδος ανταλλαγή.

Κατά το διάστημα των Ελληνικών επαναστάσεων, η Κύπρος δεν έπαιξε σπουδαίο ρόλο, για διαφόρους λόγους: (α) γιατί βρισκόταν πολύ κοντά στις Ασιατικές ακτές και πολύ μακριά από τα επαναστατικά κέντρα (Πελοπόννησος) (β) γιατί οι Κύπριοι αισθανόντουσαν περισσότερο την πολιτική καταπίεση της πανίσχυρου εκκλησίας και των ντόπιων κοτσαπάσηδων, παρά την Τουρκική καταπίεση. Έτσι η νήσος μαστιζομένη από τις επιδημικές αρρώστιες, τις ανοβρίες και τις ακρίδες, ολοένα οπισθοδρομούσε οικονομικά και καταστρεφόταν. Στην ελεεινή αυτή κατάσταση έβαλε φραγμό η Αγγλική κατοχή κατά το 1878.

Η Αγγλική κατοχή

Η Αγγλική κατοχή έγινε κυρίως για στρατιωτικούς λόγους. Οι Άγγλοι προσεπάθησαν όμως να αναδιοργανώσουν οικονομικά τη νήσο και να την αναπτύξουν ως αποικιακή αγορά των βιομηχανικών προϊόντων της Μητρόπολης. ΓΓ αυτό το σκοπό έπρεπε ν' αναπτυχθούν καπιταλιστικές σχέσεις παραγωγής, να ευνοηθεί η ανάπτυξη της γεωργίας για να παράγει πρώτες ύλες για την εξαγωγή και να αναπτυχθεί ο πληθυσμός σε τέτοιο βαθμό ώστε να συνηθίσει στην κατανάλωση των βιομηχανικών προϊόντων. Αυτή είναι η θετική δράση της Αγγλικής διοικήσεως κατά το διάστημα της κατοχής, που μπορεί να συνοψισθεί στα εξής: (α) ανάπτυξη της γεωργικής παραγωγής, (β) ανάπτυξη εσωτερικού και εξωτερικού εμπορίου, (γ) πνευματική ανάπτυξη του πληθυσμού, (δ) ανάπτυξη της συγκοινωνίας, γεγονότα που μπορεί να χαρακτηρισθούν όλα μαζί, η ανάπτυξη καπιταλιστικών σχέσεων παραγωγής.

Η προσπάθεια να μεταβληθεί η Κύπρος σε αποικιακή αγορά, είχε ως συνέπεια όχι μόνον θετικά αποτελέσματα, αλλά και αρνητικά τοιαύτα. Η ακμάζουσα επί Τουρκοκρατίας χειροτεχνία ήρchiσε να παρακμάζει προς όφελος της εισαγωγής ετοιμωv βιομηχανικών προϊόντων. Επίσης η οικιακή οικονομία των χωρικών κατεστράφηκε τελείως, χωρίς η Κύπρος ν' αποκτήσει δική της αξιόλογη βιομηχανία.

Η φορολογία αυξήθηκε υπερβολικά για να επαρκέσει στις ανάγκες της πολυτελούς μας διοικήσεως και στην πληρωμή του υποτελικού φόρου, που εξακολουθεί να πληρώνεται μέχρι σήμερα. Η συνεχής αυτή εξαγωγή κεφαλαίων, μαζί με την εξαγωγή των περισσευμάτων του προϋπολογισμού, εξαντλούν συνεχώς τη χώρα και προκαλούν την έλλειψη κεφαλαίων, που παρατηρείται στη νήσο. Ακόμη μεγαλειότερα επίδραση έχει η υπέρμετρος ανάπτυξη του εξωτερικού εμπορίου. Ο πληθυσμός αφού απέκτησε σχετική πνευματική ανάπτυξη, απέκτησεν επίσης τη συνήθεια να καταναλίσκεi διάφορα βιομηχανικά προϊόντα. Τα βιομηχανικά αυτά προϊόντα προέρχονται τα περισσότερα από τη Μητρόπολη, εξ αιτίας της σχετικής δασμολογικής προστασίας τους στην Κύπρο. Για την αντιμετώπιση της μεγάλης αυτής εισαγωγής αναπτύχθηκε σε υπέρμετρο βαθμό η εξαγωγή γεωργικών προϊόντων, τα οποία προέρχονται από τη στέρηση των κατωτέρων στρωμάτων του πληθυσμού. Έτσι παρά την ανάπτυξη της γεωργικής παραγωγής, ο γεωργικός πληθυσμός συνεχώς εξαθλιούται και διέρχεται άσχημη οικονομική κρίση, ενώ το κεφάλαιο συγκεντρώνεται στα χέρια

μερικών τοκογλύφων και εμπόρων ή εξάγεται στο εξωτερικό.

Η οικονομική κρίση

Η κρίση αυτή έχει ενταθεί περισσότερο κατά την μεταπολεμική περίοδο. Αιτία είναι η γεωργική κρίση, που επακολούθησε. Η τότε αύξηση των τιμών των γεωργικών προϊόντων συνετέλεσε στο να εισρεύσουν άφθονα κεφάλαια στα χωριά και να δημιουργηθεί μια σχετική ευτυχία. Οι χωρικοί όμως αντί να χρησιμοποιήσουν τα κεφάλαια αυτά για να πληρώσουν τα χρέη τους και να εντατικοποιήσουν τις καλλιέργειες τους, προτίμησαν να επεκτείνουν τις επιχειρήσεις τους, αγοράζοντας σε υψηλές τιμές και με πίστωση πολλές φορές νέα κτήματα ή να σπαταλούν τα κεφάλαια τους αποκτώντας νέες καταναλωτικές συνήθειες, που προκάλεσαν μεγάλη ζήτηση εμπορευμάτων, που είχαν ως αποτέλεσμα την ανάπτυξη της κερδοσκοπίας. Έτσι τα κεφάλαια των χωρικών όχι μονάχα έχουν φυγαδευθεί από τα χωριά, μα στο τέλος, μόλις γυρίσαμε στην ομαλή μεταπολεμική περίοδο, οι χωρικοί βρέθηκαν χρεωμένοι με υπέρογκα ποσά. Με τον εκπεσμό δε των γεωργικών προϊόντων δεν κατώρθωσαν να τα εξοφλήσουν, κι έτσι είτε χάσανε ολότελα τις ιδιοκτησίες τους ή βρίσκονται στα πρόθυρα της καταστροφής.

Η γεωργική αυτή κρίση, εξ αιτίας του γεγονότος ότι η γεωργική παραγωγή είναι η βάση της όλης μας οικονομίας, προκαλεί γενική οικονομική κρίση της χώρας με καταστρεπτικά αποτελέσματα στο μικροεμπόριο. Αποτέλεσμα της γενικής κρίσεως είναι τόσο η καταστροφή της μικροϊδιοκτησίας των χωρικών, όσο και η καταστροφή των μικροεμπόρων με την παράλληλη συγκέντρωση των κεφαλαίων στα χέρια ορισμένων μεγαλεμπόρων και τοκιστών.

Η υπερπήδηση της οικονομικής κρίσης είναι δυνατή μόνον με την εντατικοποίηση της γεωργικής παραγωγής και την ανάπτυξη εγχωρίου βιομηχανίας, σε βαθμό που να παύσει η Κύπρος να εξαρτάται από τη Μητρόπολη. Η Αγγλική όμως διοίκηση ουδέποτε θα ευνοήσει τέτοιο πρόγραμμα, που θα τείνει να μεταβάλει τη νήσο από αποικιακή αγορά σε αυτάρκη χώρα. Εκτός αυτού δια την εφαρμογής τοιούτου προγράμματος απαιτούνται νέα κεφάλαια, τα οποία δεν βρίσκονται στο τόπο, μπορούν όμως να εξευρεθούν είτε δια δανείου είτε με την επιστροφή των πλεονασμάτων του προϋπολογισμού, που είναι ακινητοποιημένα στην Αγγλία και ανέρχονται ήδη σε £600.000 περίπου.

Εμφάνιση της αστικής τάξης

Η οικονομική εξέλιξη της Κύπρου είχε τον αντίκτυπο της στην πολιτική διαμόρφωση της χώρας. Το κυριότερο αποτέλεσμα είχε η ανάπτυξη εγχωρίου αστικής τάξης, που παίζει σήμερα σπουδαίο πολιτικό ρόλο. Η πολιτική σταδιοδρομία της νεαρής αυτής τάξης πέρασε διαφόρους περιόδους π.χ. (α) τον αγώνα για την πολιτική και κοινωνική επικράτηση ανάμεσα στον πληθυσμό της νήσου εις βάρος του κλήρου, (β) τον αγώνα για την απαλλαγή από της Αγγλικής κυριαρχίας δια της ενώσεως με την Ελλάδα και (γ) την περίοδο της ήττας της από την Αγγλική διοίκηση και τη συνθηκολόγηση της.

Η περίοδος του αγώνα για την πολιτική και κοινωνική επικράτηση (η οξύτερη του εμφάνιση), συμπίπτει με την περίοδο του αρχιεπισκοπικού ζητήματος. Τότε η νεαρά αστική τάξη, συγκεντρωμένη γύρω από τον φιλελεύθερο μητροπολίτη Κιτίου Κύριλλον, αγωνίστηκε για να επιτύχει να συμμετέχει στη διοίκηση της εκκλησίας και των εκκλησιαστικών περιουσιών. Η Αγγλική διοίκηση για να εξασθενήσει την παντοδυναμίαν του κλήρου που συνετάχθη μαζί με τον τότε μητροπολίτην Κυρήνειας, ευνόησε τα σχέδια της αστικής τάξης, η οποία και κατώρθωσε να αναγκάσει τον κλήρο να δεχθεί συμβιβασμό, ύστερα από μια δεκαετή και πεισματώδη πάλη.

Το «ενωτικό» ζήτημα

Η νίκη αυτή, η ταυτόχρονη σχεδόν ένταση του εθνικού απελευθερωτικού κινήματος στη Μακεδονία και Κρήτη και η επικράτηση της φιλελεύθερης εθνικιστικής μπουρζουαζίας στην Ελλάδα, δώσανε το απαιτούμενο θάρρος στην αδύνατη αστική τάξη της Κύπρου να ηγηθεί του «ενωτικού» αγώνος και να στρέψει τον πληθυσμό της νήσου κατά της Αγγλίας. Ο αγώνας αυτός πήρε τη μεγαλύτερη ένταση του κατά το 1911 -1912. Σ' αυτό το διάστημα σημειώθηκε η μεγαλύτερη κίνηση για την «Ένωση» και η διοργάνωση μεγάλων συλλαλητηρίων, που κατέληξαν και μέχρι ταραχών. Το κίνημα αυτό έσπρωξε οριστικά τον Τουρκικό πληθυσμό με το μέρος της Αγγλίας και ανάπτυξε το φυλετικό μίσος μεταξύ του Κυπριακού πληθυσμού, των Ελλήνων και Τούρκων. Το κίνημα αυτό χρεωκόπησε κατά την περίοδο της «αποχής» και του μπούκοταρίσματος της τοπικής διοίκησης - εξ αιτίας της οικονομικής κρίσης μετά το 1920. Οι χωρικοί, που βρεθήκανε σε δύσκολη οικονομική κατάσταση, άδικα περιμένανε να κινηθούν οι «ενωτικοί» αρχηγοί για να ζητήσουν ορισμένες οικονομικές διευκολύνσεις.

Η αστική τάξη και οι «ενωτικοί» αρχηγοί, όχι μόνον δεν ευνόησαν τα αιτήματα των χωρικών, αλλά και αντέδρασαν σ' αυτά γιατί στρεφόντουσαν κυρίως εναντίον των οικονομικών τους συμφερόντων π.χ. το δικαιοστάσιον. Έτσι χάσανε την επιρροή τους στα χωριά και ηττήθησαν κατά το 1925 από διάφορους επαγγελματιμένους τους εργατικούς και αγροτικούς που βρήκανε ευκαιρία να εκμεταλλευτούν τη δυσφορία του λαού κατά των παλαιών ηγετών.

Στη χρεωκοπία του «ενωτικού» κινήματος συνετέλεσε πάρα πολύ η χρεωκοπία της εξπανσιονιστικής πολιτικής και η πολιτική και οικονομική αναρχία, που την επακολούθησε στην Ελλάδα.

Αγροτικό κίνημα

Οι χωρικοί άρχισαν να κινούνται αυθόρμητα για να ζητήσουν ορισμένα οικονομικά αιτήματα, προ πάντων παροχήν πιστώσεων και ελάττωση της φορολογίας. Το κίνημα αυτό των χωρικών (που εκδηλώθηκε στα αγροτικά συνέδρια Λευκονίκου και Λευκωσίας) βρίσκεται ακόμη στα σπάργανα του και δεν προσέλαβε ακόμη τον χαρακτήρα αληθινού κινήματος με συγκεκριμένο πρόγραμμα. Ωστόσο βρέθηκαν διάφοροι επιτήδειοι που εξεμεταλλεύθησαν το κίνημα αυτό, φορώντας τη μάσκα του αγροτιστού ή του εργατικού.

Αγγλόφιλο ρεύμα

Επίσης η Αγγλική διοίκηση προσπαθεί να προσεταιρισθεί τους δυσσαρεστημένους χωρικούς για να τους στρέψει κατά των «ενωτικών». ΓΓ αυτό κατάργησε τη δεκάτη με σκοπό να κερδίσει τη συμπάθεια των πλουσίων χωρικών, που κυρίως ευνοούνται δια του μέτρου αυτού. Έτσι η σημερινή πολιτική κατάσταση μπορεί να συνοψισθεί από τα ακόλουθα χαρακτηριστικά γνωρίσματα: (α) την οριστική σχεδόν χρεωκοπία του εθνικού «ενωτικού» κινήματος, (β) την ανάπτυξη ακαθορίστου αγροτικού κινήματος και (γ) την προσπάθεια της Αγγλικής διοίκησης να δημιουργήσει αγγλόφιλο ρεύμα.

Εργατικό κίνημα

Η ανάπτυξη της εργατικής τάξης και η ίδρυση του Κ.Κ.Κ. είναι επίσης σπουδαία πολιτικά γεγονότα που θα έχουν μεγάλη πολιτική σημασία στο προσεχές μέλλον. Το Κ.Κ.Κ. έχοντας υπ' όψη το γεγονός ότι η απελευθέρωση της Κύπρου είναι όρος απαραίτητος για τη μελλοντική της οικονομική ανάπτυξη και τη διαπίστωση της σημερινής πολιτικής κατάστασης, οφείλει να χαράξει μια θετική πολιτική γραμμή, που θα υποβοηθήσει τόσο την απελευθέρωση της Κύπρου, όσο και τη μελλοντική ανάπτυξη της επιρροής του. Κι αυτό θα το επιτύχει αν κατορθώσει να κρατήσει ορθή ταχτική απέναντι των «ενωτικών» και των διαφόρων επιτηδίων «εργατικών και αγροτιστών» με την οποίαν ν' αποδείξει την ανικανότητα τους ν' αγωνισθούν και για την απελευθέρωση της Κύπρου, και για τα οικονομικά συμφέροντα των αγροτών και εργατών, για τα οποία το Κ.Κ.Κ. οφείλει να δράσει όσο μπορεί καλύτερα.

Ενιαίο αντι-ιμπεριαλιστικό μέτωπο

Στη συγκεκριμένη φάση της πολιτικής κατάστασης της Κύπρου, ορθή για το Κ.Κ.Κ. από πολιτικής και τακτικής απόψεως γραμμή, είναι το ενιαίο αντι-αγγλικό μέτωπο για την επίτευξη της αυτοδιοικήσεως και αυτοδιαθέσεως (self-determination) της Κύπρου. Ειδικά και άμεσα αιτήματα για την επίτευξη της αυτοδιοικήσεως είναι:

(α) Η εφαρμογή της καθολικής ψηφοφορίας, δηλαδή, του δικαιώματος ψήφου εις όλους, ανεξαιρέτως τους κατοίκους άνδρες και γυναίκες που είναι άνω των 18 ετών.

(β) Μετατροπή του νομοθετικού συμβουλίου σε πραγματικό κοινοβούλιον. εκλεγόμενον απ' ευθείας από το λαό δι' αναλογικής αντιπροσωπείας και χωριστής αντιπροσωπεύσεως των μειοψηφιών (Τούρκων. Αρμενίων κλπ.) αναλόγως του πληθυσμού των.

(γ) Σχηματισμός υπευθύνου εις το Κοινοβούλιον Κυβέρνησης.

(δ) Κατάργηση του μεριδίου της Κύπρου εις το Τουρκικό χρέος και ανάλογος ελάττωση φορολογίας.

(ε) Επιστροφή των ακινητοποιημένων εις την Αγγλίαν περισσευμάτων του προϋπολογισμού και διάθεση τους για την ενίσχυση της γεωργίας και βιομηχανίας.

(στ) Στρατιωτική εκκένωση της Κύπρου και ανάθεση της φρούρησης της σε ντόπια πολιτοφυλακή.

Καθήκοντα του Κ. Κ. Κ.

Το Κ.Κ.Κ. στον κοινό αγώνα για την επιτυχία των άνω αιτημάτων, οφείλει να επιδιώξει να συνεργασθεί με όλα τα πολιτικά στοιχεία που δέχονται να εργαστούν με βάση τα αιτήματα αυτά. ΓΓ αυτό οφείλει να αναλάβει την πρωτοβουλία της δράσης για την προπαρασκευή της σύγκλησης Παγκυπρίου συνεδρίου Ελλήνων και Τούρκων, η οποία θα εκλέξει λαϊκήν επιτροπήν και αντιπροσωπείαν. που θα ταξιδέψει στην Αγγλίαν για να επιτύχει την αυτοδιοίκηση. Οι αντιπρόσωποι του συνεδρίου πρέπει να εκλεγούν σε γενικές συνελεύσεις των χωριών και των πόλεων κατά ενορίας. Εκτός αυτών πρέπει να παρακαθίσουν οι βουλευτές και αντιπρόσωποι των διαφόρων κομμάτων και λεσχών και των εργατικών οργανώσεων. Το Κ.Κ.Κ. δεν θα χάσει ποτέ όμως την ανεξαρτησία του μέσα στο ενιαίο αντι-ιμπεριαλιστικό μέτωπο, αλλά θα εξακολουθήσει να κριτικάρει κάθε αδράνειαν ή πολιτικήν προδοσίαν των άλλων ομάδων ή προσώπων, που θα το αποτελέσουν. Αντικειμενικός σκοπός του Κ.Κ.Κ. θα είναι η κατάχτηση της πλειοψηφίας των εργατο-αγροτικών μαζών της Κύπρου και η δι' αυτών επικράτηση του στο ενιαίο μέτωπο, του οποίου να αναλάβει την καθοδήγηση.

Το Κ.Κ.Κ. ουδέποτε θα παραλείπει να υπενθυμίσει ότι η απελευθέρωση της Κύπρου είναι συνδεδεμένη με τον αγώνα του παγκοσμίου προλεταριάτου και ειδικά του προλεταριάτου της Αγγλίας, του οποίου η νίκη κατά του Αγγλικού ιμπεριαλισμού θα σημάνει το τέλος της αποικιακής εξάπλωσης της Αγγλίας, συνεπώς δε και την απελευθέρωση της Κύπρου. Επίσης ένα από τα κυριώτερα του καθήκοντα είναι η προπαγάνδα στους εργάτες και χωρικούς ότι η τελική των οικονομική και πολιτική απελευθέρωση δεν θα πραγματοποιηθεί ούτε από την «ένωση» της Κύπρου με την Ελλάδα ούτε με την αυτοδιοίκηση της νήσου, αλλά μόνο με την εγκαθίδρυση της εργατο-αγροτικής δημοκρατίας στην Κύπρο και την είσοδο της στην Ομοσπονδία των Εργατο-αγροτικών Δημοκρατιών της Βαλκανικής.

Εισήγηση επί του επαγγελματικού ζητήματος

Δύναμη της εργατικής τάξης

Η Αγγλική κατοχή, αν και ευνόησε τη μεγάλη ανάπτυξη της γεωργίας, δεν επέτρεψε την ανάπτυξη εγχωρίου βιομηχανίας. Τουναντίον υπεβοήθησε την παρακμή και τη μερική καταστροφή της χειροτεχνίας, που ήκμαζε επί Τουρκοκρατίας, προ πάντων στη Λευκωσία. Το γεγονός αυτό προέρχεται από την αποικιακή οικονομική πολιτική της Αγγλίας, που μετέβαλε την Κύπρο σε αποικιακή αγορά, δηλαδή, σε χώρα, που παράγει πρώτες ύλες και καταναλίσκει βιομηχανικά προϊόντα. Οι μόνες βιομηχανίες που σχετικά ευδοκούν, είναι όσες δεν έχουν να συναγωνισθούν τη μητρόπολη, π.χ. η ποτοποιία, σιγαροποιία, κ.λπ. Γι' αυτό ο αριθμός των βιομηχάνων εργατών είναι πολύ περιορισμένος και δεν υπερβαίνει τους 1000 - 1500.

Το εναντίον η παραγωγή μεταλλευμάτων (εξαγομένων ως πρώτων υλών), εξ αιτίας της πλουσιότητας του Κυπριακού εδάφους σε διάφορα μέταλλα (χαλκό, θείο. αμίαντο, μαγνήσιο κλπ), είναι πολύ ανεπτυγμένη. Στον κλάδο αυτό δουλεύουν πολύ μεγάλες επιχειρήσεις, π.χ. του Αμιάντου και της Σκουριώτισσας, που χρησιμοποιούν 7 - 8000 εργάτες. Όλη τη εργατική τάξη της Κύπρου μπορούμε να την υπολογίσουμε σε 9 - 10000 εργατών ημερομισθίων (εκτός των εργατών γης 6 - 8000 περίπου), η δε αναλογία της ως προς τον πληθυσμό 5 - 6%. Η συνεχής όμως ανάπτυξη νέων μεταλλευτικών και βιομηχανικών επιχειρήσεων, θα πολλαπλασιάσει πολύ γρήγορα τον αριθμό των εργατών και θα αναπτύξει την κοινωνική και πολιτική σημασία της εργατικής τάξης.

Οικονομική κατάσταση εργατών

Η οικονομική κατάσταση των εργατών είναι από κάθε άποψη ελεεινή. Η γεωργική κρίση από τη μια που ρίχνει στο προλεταριάτο διαρκώς νέα στοιχεία, τους καταστρεμμένους χωρικούς, και η περιορισμένη ανάπτυξη της βιομηχανίας, που δεν μπορεί ν' απορροφήσει όλη την εργατική δύναμη της νήσου, μαζί με τον περιορισμό της μετανάστευση από την άλλη, συντελούν στην ύπαρξη μεγάλης προσφοράς εργασίας, πολύ μεγαλειότερης από τη ζήτηση. Έτσι όχι μονάχα τα ημερομίσθια διατηρούνται στο χαμηλό επίπεδο του 1 - 2 σελ. ημερησίως και οι όροι εργασίας είναι ελεεινοί (δωδεκάωρος εργασία), μα και αναπτύσσεται υπερβολικά η αεργία, τόσο στις πόλεις όσο και στα χωριά. Η κατάσταση δε αυτή επιδεινώνεται συνεχώς με την προσφορά νέων εργατικών χεριών, γιατί οι εργάτες είναι σχεδόν ανοργάνωτοι τελείως και δεν μπορούν ν' αντιτάξουν αποτελεσματική άμυνα κατά των εργοδοτών.

Αγώνας για τις καθημερινές απαιτήσεις

Δεν χρειάζεται να αναφέρωμεν ότι το Κ.Κ.Κ. έχει καθήκον να εργασθεί για την καλλιτέρευση της θέσεως των εργατών. Το Κ.Κ.Κ. είχε αυτό το ίδιο κόμμα της εργατικής τάξης, η πιο συνειδητή μερίδα του προλεταριάτου και γι' αυτό το πρώτο του καθήκον είναι ο αγώνας για την απελευθέρωση του προλεταριάτου από την αστική εκμετάλλευση, που θα πραγματοποιηθεί μόνο με την επιβολή της δικτατορίας του προλεταριάτου. Αυτό όμως δεν σημαίνει πως το κόμμα μας μέχρι τότε πρέπει ν' αγνοήσει τον καθημερινό αγώνα της εργατικής τάξης. Το Κ.Κ.Κ. έχει πρώτιστον καθήκον να συνειδητοποιήσει την τάξη αυτή και να την προπαρασκευάσει για την τελική της απελευθέρωση, επιτυγχάνοντας την καθοδήγηση της. Κι αυτό μπορεί να το επιτύχει μόνο με αγώνα για τις καθημερινές απαιτήσεις των εργατών.

Έτσι το κόμμα μας οφείλει ν' αγωνιστεί για την καλλιτέρευση του μεροκάματου των εργατών, για την ελάττωση των ωρών εργασίας (εφαρμογή οκταώρου) και για την προστασία των εργατών από τα εργατικά δυστυχήματα, ασθενείας κλπ. Επίσης για την κυβερνητική προστασία των αέργων. Το Κ.Κ.Κ. οφείλει να βρίσκεται πάντα στην πρώτη γραμμή κάθε φορά που οι εργάτες αγωνίζονται γι' αυτά τα αιτήματα κατά των εργοδοτών.

Οργάνωση εργατών

Δεν μπορεί όμως να γίνει σοβαρός λόγος για τέτοιον αγώνα, εφ' όσον οι εργάτες εξακολουθούν να

είναι ανοργάνωτοι και χωρίς καμιά συνοχή αναμεταξύ τους. ΓΓ αυτό το κόμμα μας είναι υποχρεωμένο να ρίψει όλες του τις δυνάμεις για την οργάνωση των εργατών σε συνειδητές επαγγελματικές οργανώσεις και προ πάντων των εργατών μεταλλείων.

Οι οργανώσεις αυτές (συνδικάτα και Ε.Κ.) θα συνδεθούν αναμεταξύ τους και σε ένα ανώτερο οργανισμό, την γενική ένωση των εργατών Κύπρου και θα προσπαθήσουν να έχουν σχετικά κεφάλαια για κάθε περίπτωση απεργιακού κινήματος.

Αγώνας κατά των ρεφορμιστών και εθνικιστών

Οι εργατικές οργανώσεις για να γίνουν πραγματικά όργανα εργατικού αγώνος, πρέπει να στηρίζονται στην αρχή της πάλης των τάξεων. ΓΓ αυτό το Κ.Κ.Κ. έχει υποχρέωση να ξεσκεπάζει στα μάτια των εργατών, την τακτική και τους σκοπούς των ρεφορμιστικών και εθνικιστικών στοιχείων που εμφανίζονται μέσα στα συνδικάτα. Επίσης είναι ανάγκη να χτυπιέται αλύπητα κάθε τάση των στοιχείων αυτών να διασπάσουν τους εργάτες, ιδρύοντας ξεχωριστά συνδικάτα. Όπου έχουν ήδη διασπασθεί οι εργάτες ή υπάρχουν περισσότερα του ενός εργατικά κέντρα, το κόμμα μας θα εργασθεί για την ενοποίηση τους, ανοίγοντας αγώνα γι' αυτό το ζήτημα και πολεμώντας κάθε ένα που θα αντιδράσει στην ενοποίηση.

Σχέσεις Κ.Κ. και συνδικάτων

Άλλο λεπτό σημείο στο οποίο το κόμμα μας οφείλει να δώσει μεγάλη προσοχή, είναι το ζητημάτων σχέσεων του Κ.Κ. με τις εργατικές οργανώσεις. Πρέπει να γίνει καταληπτό από όλα τα μέλη του κόμματος ότι μεταξύ του Κ.Κ. και των εργατικών οργανώσεων δεν μπορεί να υπάρχει οργανική σχέση γιατί είναι δύο οργανισμοί εντελώς διάφοροι. Οι εργατικές οργανώσεις έχουν ως μόνο άμεσο σκοπό τη διεξαγωγή του αγώνα των εργατών για τις άμεσες τους απαιτήσεις, - καλλιτέρευση του μεροκάματου, ελάττωση ωρών εργασίας κλπ. - ενώ το Κ.Κ. αγωνίζεται μεν και γι' αυτά, μα αναπτύσσει τη δράση του σε μεγαλύτερο επίπεδο, αγωνιζόμενο επίσης για τις οικονομικές απαιτήσεις των χωρικών και άλλων μικροαστικών τάξεων. Παίρνει δηλαδή, πολιτικό χαρακτήρα, ενώ οι εργατικές οργανώσεις έχουν μόνο οικονομικό χαρακτήρα.

ΓΓ αυτό οι εργατικές οργανώσεις στις οποίες γίνονται μέλη όχι μόνο οι κομμουνιστές μα και γενικά κάθε εργάτης που θέλει ν' αγωνισθεί για την οικονομική καλλιτέρευση της θέσης του, δεν μπορούν να εξαρτώνται οργανικώς από το Κ.Κ. Δεν σημαίνει όμως ότι το κόμμα μας θ' αρνηθεί να καθοδηγεί τις εργατικές οργανώσεις, εφ' όσον οι εργάτες θεληματικά αναθέτουν τη διοίκηση τους σε μέλη του κόμματος μας.

Φράξιες συνδικάτων

Το Κ.Κ. επίσης θα προσπαθήσει ν' αναπτύξει περισσότερο την επιρροή του μέσα στις εργατικές οργανώσεις δια της ιδρύσεως φραξιών, τις οποίες θ' αποτελέσουν όσα μέλη του κόμματος ανήκουν στην οργάνωση μέσα στην οποία θα δράσει η φράξια. Έτσι η φράξια θα είναι το κανάλι από το οποίο θα διοχετεύεται η τακτική του κόμματος μας μέσα στις εργατικές οργανώσεις, χωρίς οι τελευταίες να βρίσκονται σε εξάρτηση απ' αυτό.

Το κόμμα μας με την επαγγελματική που αναφέραμε πιο πάνω, θα κατορθώσει να οργανώσει την εργατική τάξη της Κύπρου και να τη συνειδητοποιήσει, προπαρασκευάζοντας την μ' αυτό τον τρόπο για τους σκληρότερους αγώνες της αύριον, που θα έχουν ως αντικειμενικό σκοπό την οριστική απελευθέρωση του προλεταριάτου.

Εισήγηση επί του αγροτικού ζητήματος

Ρόλος των χωρικών

Η εργατική τάξη στον αγώνα της κατά της μπουρζουαζίας οφείλει να συμμαχήσει με όλες τις καταπιεζόμενες τάξεις του πληθυσμού για να εξασφαλίσει την οριστική της νίκη. Μια τέτοια τάξη στη σημερινή κοινωνία και προ πάντων στις αποικιακές χώρες είναι οι χωρικοί ακτήμονες ή μικροϊδιοκτήτες, γιατί κι αυτοί υποφέρουν από την εκμετάλλευση είτε των ξένων κατακτητών είτε των ντόπιων τσιφλικάδων ή τοκογλύφων.

Η συμμαχία λοιπόν των εργατών και αγροτών είναι ιστορική ανάγκη της σημερινής κοινωνικής περιόδου και είναι όρος απαραίτητος για την ανατροπή του ιμπεριαλισμού και καπιταλισμού.

ΓΓ αυτό και τα Κομμουνιστικά κόμματα, η πρωτοπορεία αυτή της εργατικής τάξης, υπό τη φωτεινή κατεύθυνση της Κ.Δ., εργάζονται για την κατάκτηση των κατωτέρων στρωμάτων του αγροτικού πληθυσμού και για την είσοδο τους στον αγώνα κατά του ιμπεριαλισμού παρά το πλευρό της εργατικής τάξης.

Παρόμοια καθήκοντα επιβάλλονται και στο Κ.Κ.Κ. έχοντας μάλιστα υπ' όψη ότι ο αγροτικός πληθυσμός στην Κύπρο αποτελεί τα 85% περίπου όλου του πληθυσμού της. Από τον αγροτικό πληθυσμό μια ασήμαντη μειοψηφία είναι οι πλούσιοι χωρικοί, ενώ το υπόλοιπον είναι οι γεωργοί εργάτες (ακτήμονες) ή καταχρεωμένοι στους τοκογλύφους μικροϊδιοκτήτες, των οποίων η κατάκτηση από το Κ.Κ.Κ. δεν είναι πολύ δύσκολη.

Γεωργική κρίση

Ειδικά δε η γεωργική κρίση, που αναφέρθηκε στην εισήγηση για την οικονομική και πολιτική κατάσταση, έχει ως αποτέλεσμα την εξαθλίωση του αγροτικού πληθυσμού. Εξ αιτίας της κρίσης αυτής οι χωρικοί αναγκαστήκανε να συνάψουν μεγάλα δάνεια ή δεν κατορθώσανε να εξοφλήσουν τα δάνεια που συνάψανε μέσα στον πόλεμο για να αγοράσουν νέα χωράφια.

Μια που δεν μπορούν να εξοφλήσουν τα δάνεια τους είναι φυσική συνέπεια οι τοκογλύφοι να επιδιώξουν την είσπραξη του, πωλώντας την περιουσία των χωρικών. Και πραγματικά το μεγάλο μέρος των χωρικών έχασαν την ιδιοκτησία τους και αν πολλοί τη διατηρούν ακόμα ο λόγος είναι γιατί οι διάφοροι τοκογλύφοι, έχοντας υπ' όψη τους τον εκπεσμό της αξίας της γης, δεν έχουν διάθεση ν' απαλλοτριώσουν τους χωρικούς γιατί υπολογίζουν ότι η πώληση της περιουσίας τους στη σημερινή κατάσταση δεν αρκεί να καλύψει τα δάνεια τους. Είναι όμως, γεγονός ότι αρκετοί χάσανε τις περιουσίες τους γι' αυτό στα χωριά δημιουργήθηκε μεγάλος στρατός αέργων προλεταρίων της γης, που είτε υποφέρουν στα χωριά τους είτε πηγαίνουν για δουλειά στις μεταλλευτικές επιχειρήσεις, ή στις πόλεις. Στην ανάπτυξη της αεργίας συντελεί και ο περιορισμός της μετανάστευσης, που απορροφούσε πριν τον πλεονάζοντα άεργον πληθυσμό της Νήσου.

Αγροτικό κίνημα

Τα οικονομικά αυτά χάγια αναγκάσανε τους χωρικούς πρώτον να εγκαταλείψουν τους «ενωτικούς» αρχηγούς και δεύτερον να κινηθούν ενστικτικά για την προστασία των συμφερόντων τους. Έτσι γεννήθηκε το αγροτικό κίνημα που εκδηλώθηκε στα αγροτικά συνέδρια Λευκονίνου και Λευκωσίας. Δυστυχώς όμως, διάφοροι επιτήδειοι, που επαγγέλλονται τον «αγροτικό» [δρα Ρωσσίδην και Σία] κατόρθωσαν να εκμεταλλευτούν το κίνημα αυτό των χωρικών μόνο και μόνο για να ικανοποιήσουν τα αρριβιστικά τους σχέδια. Η στάση των λεγομένων «εργατικών» και «αγροτικών» βουλευτών στο νομοθετικό συμβούλιο αποδεικνύει καθαρά την υπόθεση μας αυτή. Π.χ. ο Ρωσσίδης πολέμησε την πρόταση του Μιχαηλίδη για τη μετατροπή των χρεών των χωρικών σε χρεωλυτικά δάνεια, εχαρακτήρισε δε την πρόταση αυτή ως «πρώωρον». ίσως διότι δεν καταστραφήκανε ακόμη όλοι οι χωρικοί!

Καθήκοντα του Κ.Κ.Κ.

Το Κόμμα μας μπροστά σ' αυτή την κατάσταση και για να επιτύχει την εργατο-αγροτική συμμαχία οφείλει πρώτον να πολεμήσει τους ψευτο-αγροτικούς και ν' απαλλάξει το αγροτικό κίνημα από την επιρροή τους και δεύτερο να υιοθετήσει τα αιτήματα των χωρικών στην πιο καθαρή τους εκδήλωση και ν' αγωνισθεί παρά το πλευρό των χωρικών για την πραγματοποίησή τους.

Τα αγροτικά ζητήματα στα οποία το Κ.Κ.Κ. οφείλει να δώσει μεγαλύτερη προσοχή είναι (α) τα σχετικά με την προστασία, διατήρηση και ανάπτυξη της μικροϊδιοκτησίας, (β) τα φορολογικά ζητήματα, (γ) η προστασία των χωρικών από τους εμπόρους και (δ) διάφορα άλλα γενικά ζητήματα (συγκοινωνία, εκπαίδευση κλπ.)

Προστασία μικροϊδιοκτησίας

Πιο πάνω αναφέραμε πως καταστρέφεται η μικροϊδιοκτησία, που είναι επιφορτισμένη με υπέρογκα χρέη. Αλλά και η θέση των μικροϊδιοκτητών που δεν έχουν χρεωμένη την ιδιοκτησία τους, δεν είναι πολύ καλύτερη. Για να κατορθώσουν να υπερπηδήσουν τη σημερινή κρίση είναι ανάγκη να εντείνουν την παραγωγή τους, κι αυτό μπορούν να το κατορθώσουν μόνον αν εύρουν νέα κεφάλαια για ν' αγοράσουν νέα εργαλεία, λιπάσματα κλπ. Αν δανεισθούν από τους τοκογλύφους ή τους εμπόρους λιπασμάτων σε δυο - τρία χρόνια θα κινδυνεύει κι αυτών η περιουσία.

ΓΓ αυτό η προστασία της μικροϊδιοκτησίας και η ανάπτυξη της εξαρτάται από το διακανονισμό των χρεών και την εξεύρεση κεφαλαίων για την παροχή φτηνών και μακροχρονίων πιστώσεων με τις οποίες θα εντατικοποιήσουν τη γεωργική παραγωγή.

Τα αγροτικά χρέη

Στο ζήτημα των χρεών το Κόμμα μας οφείλει να επιδιώξει την πλήρη σεισάχθεια, δηλαδή, την απόσβεση των χρεών. Οπωσδήποτε όμως θ' αγωνισθεί και για μια μέση και προσωρινή λύση του ζητήματος δια της μετατροπής των χρεών σε χρεωλυτικά προς 5% και μακροχρόνια δάνεια.

Εξεύρεση κεφαλαίων

Στο ζήτημα της εξεύρεσης κεφαλαίων το Κ.Κ.Κ. έχει καθήκον ν' αγωνισθεί για την ίδρυση πραγματικής γεωργικής Τραπέζης, στη διοίκηση της οποίας θα συμμετέχουν και οι χωρικοί, η οποία θα παρέχει φτηνά και μακροπρόθεσμα δάνεια στους χωρικούς με τη μεσολάβηση των «συνεργατικών εταιρειών». Τα κεφάλαια της Τραπέζης αυτής μπορούν να εξευρεθούν είτε με εξωτερικό δάνειο υπό την εγγύηση της Κυβέρνησης, είτε με την επιστροφή των περισσευμάτων του προϋπολογισμού, που βρίσκονται αχρησιμοποίητα σχεδόν στην Αγγλία και ανέρχονται περίπου σε £600,000.

Επίσης, για την εξεύρεση κεφαλαίων θα συντελέσει και η λύση του εκκλησιαστικού ζητήματος, η περιουσία των μοναστηριών και εκκλησιών με καλή διαχείριση θα αφήνει περισεύματα τεράστια, που θα μπορούν να εισρέουν στην Γεωργική Τράπεζα και να χρησιμοποιούνται για την υποστήριξη του γεωργικού πληθυσμού.

Αποκατάσταση ακτημόνων

Εις το κεφάλαιο της προστασίας και ανάπτυξης της μικροϊδιοκτησίας ανάγεται η αποκατάσταση των καταστραμμένων και ακτημόνων χωρικών. Γι' αυτό το σκοπό το Κ.Κ.Κ. θα αγωνισθεί για την επιστροφή της γης, που πέρασε στα χέρια των τοκογλύφων και εμπόρων κατά την τελευταία δεκαετία στους παλαιούς ιδιοκτήτες της και στην ίδια τιμή που πουλήθηκε. Η μεταβίβαση αυτή να γίνει χωρίς καμιά φορολογική επιβάρυνση, η δε αποπληρωμή να γίνει χρεωλυτικώς, απaráλλαχτα

όπως αναφέραμε για την εξόφληση των χρεών. Εκτός αυτού να γίνει διανομή στους ακτήμονες χωρικούς των μοναστηριακών ή βακουφικών κτημάτων και των τσιφλικιών.

Όσον αφορά την απαλλοτρίωση των τσιφλικιών οφείλει να γίνει χωρίς αποζημίωση, ενώ για την εκκλησιαστική περιουσία να ορισθεί λογική απόσβεση δια χρεωλυσίου, εφ' όσον θα πρόκειται η περιουσία αυτή να χρησιμοποιηθεί προς όφελος ολόκληρου του γεωργικού πληθυσμού.

Ελάττωση φορολογίας

Ένα από τα κυριώτερα φορολογικά ζητήματα, που ενδιέφερε άμεσα τους χωρικούς ήταν η δεκάτη. Η Αγγλική όμως διοίκηση για να κερδίσει τη συμπάθεια του αγροτικού πληθυσμού την κατέργησε. Η κατέργηση αυτή έγινε με τέτοιο τρόπο, που ωφέλησε μοναχά τους πλουσίους χωρικούς, που πληρώνανε κυρίως τη δεκάτη, ενώ η μετατροπή της σε έμμεσους φόρους πλήττει όλους τους φτωχούς χωρικούς και τους εργάτες γενικά. Επίσης, η επιβολή φόρου επί του οινοπνεύματος πλήττει ορισμένες περιοχές, που ζουν από την αμπελουργίαν.

Το κόμμα μας σήμερα έχει να αγωνισθεί για την κατέργηση του φόρου οινοπνεύματος και του κτηματικού φόρου (βεργί κιμάτ). Επίσης για την απαλλαγή από οιαδήποτε φορολογία των ακτημόνων και φτωχών χωρικών και τη γενικήν ελάττωση της φορολογίας των χωρικών που μπορεί να κατορθωθεί:

(α) με την κατέργηση του υποτελικού φόρου,

(β) με την απλοποίηση του κυβερνητικού μηχανισμού και

(γ) με τη φορολογία του κεφαλαίου, που στην Κύπρο είναι εντελώς ασύδοτο.

Κατά της κερδοσκοπίας

Στο ζήτημα της προστασίας των χωρικών κατά του εμπορίου, που κερδοσκοπεί τρομερά σε βάρος των χωρικών, το Κ.Κ.Κ. θα ζητήσει να υποστηριχθούν οι γεωργικοί συν/σμοί. ώστε ν' αναλάβουν τη διεξαγωγή του εμπορίου των γεωργικών προϊόντων, χημικών λιπασμάτων, γεωργικών εργαλείων κ.λ.π.

Οργάνωση και δράση αγροτών

Το Κ.Κ.Κ. δεν μπορεί βέβαια να περιοριστεί μόνο σ' ένα ιδεολογικό αγώνα για τα αγροτικά αιτήματα. Οφείλει να συνδεθεί με τον αγροτικό πληθυσμό, που πρέπει να τον οργανώσει και να τον κατευθύνει σε αγώνα για το αγροτικό του πρόγραμμα. ΓΓ αυτόν το σκοπό είναι ανάγκη να διαδόσει το «Ν. Άνθρωπο» σ' όλα τα χωριά και να εκλαϊκεύσει τόσο το αγροτικό του πρόγραμμα όσο και το γενικό με λαϊκές και απλές προσούρες, αν είνε δυνατόν και στην Κυπριακή διάλεκτο.

Η κινητοποίηση του αγροτικού πληθυσμού μπορεί να επιτύχει με διάφορα τοπικά ή γενικά συνέδρια χωρικών, στα οποία να εξετάζονται τα σχετικά ζητήματα και να εκλέγονται επιτροπές δράσης των χωρικών πάνω σε συγκεκριμένα αιτήματα. Ένα από τα κυριώτερα καθήκοντα του κόμματος μας είναι η οργάνωση των ακτημόνων χωρικών, των προλεταρίων αυτών του κάμπου και των φτωχών χωρικών.

Οι οργανώσεις των χωρικών θα εργάζονται για τα γενικά αγροτικά αιτήματα, αλλά ταυτοχρόνως θα φροντίζουν για την καλλιτέρευση του μεροκάματου, την ελάττωση ωρών εργασίας και των άλλων εργατικών αιτημάτων. Εκτός αυτού θα φροντίζουν για την εξασφάλιση εργασίας εις τα μέλη τους με την ανάληψη εργολαβικών επιχειρήσεων, προ πάντων όταν σχηματίσουν μικρόν κεφάλαιον ή μπορέσουν να εξεύρουν κανένα δάνειο, θα μπορούν π.χ. να αναλαμβάνουν την κατασκευή ορισμένου

δρόμου, την αποξήραση ορισμένης περιοχής κ.λ.π. Στην Ιταλία μέχρι του φασισμού τέτοιες οργανώσεις εργατών γης, οι Braccianti (χειρόνακτες), ευδοκινούσανε πάρα πολλές.

Οργάνωση του Κ.Κ.Κ. στα χωριά

Το Κ.Κ.Κ. όμως δεν θα μπορέσει ν' αντεπεξέλθει στα καθήκοντα αυτά όσο δεν θα είναι οργανωτικά ριζωμένο στα χωριά. Οφείλει ν' αποκτήσει στα κυριώτερα αγροτικά κέντρα τους αγροτικούς του πυρήνες, που εκτελούν την εργασία του κόμματος μέσα στα χωριά. Η δημιουργία τέτοιων πυρήνων δεν είναι δύσκολος σήμερα. Στα χωριά γενικά υπάρχει μεγάλη συμπάθεια για την κομμουνιστική ιδεολογία, παρ' όλο ότι οι χωρικοί δεν έχουν ακριβή αντίληψη του ζητήματος. Το Κ.Κ.Κ. δεν έχει παρά να πλησιάσει τα στοιχεία αυτά να τα κατατοπίσει και να τα καθοδηγήσει στην οργάνωση παρανόμων αγροτικών πυρήνων.

Αυτό είναι το Α και το Ω της σημερινής μας δράσης στα χωριά, διότι όσα προγράμματα κι αν έχουμε δεν θα μπορέσουμε να πλησιάσουμε στους χωρικούς και να τους κινητοποιήσουμε στα συνθήματα μας, αν δεν συνδεθούμε και οργανωτικώς μ' αυτούς, δια μέσου των αγροτικών οργανώσεων του Κ.Κ.Κ.

Εισήγηση επί του οργανωτικού ζητήματος

Σημασία οργανωμένου κόμματος

Ένα από τα κυριώτερα προβλήματα που προβάλλουν μπροστά σ' οποιοδήποτε Κομμουνιστικό Κόμμα είναι το οργανωτικό,, δηλαδή, ο τρόπος με τον οποίο θα φτάσει στο σημείο ν' αποκτήσει μια καλή οργάνωση. Όταν λέμε καλή οργάνωση τι εννοούμε; Τον τρόπον εκείνον της οργάνωσης, που επιτρέπει στο κόμμα ν' αναπτύξει και να χρησιμοποιήσει καλύτερα τις δυνάμεις του για να φτάσει γρηγορότερα κι ασφαλέστερα στον αντικειμενικό του σκοπό και να μπορέσει ν' ανταποκριθεί στις απαιτήσεις οποιασδήποτε πολιτικής κατάστασης.

Τη σημασία του οργανωμένου κόμματος στην εξέλιξη της πολιτικής κατάστασης ένιωσε καλύτερα από κάθε άλλον ο μεγάλος μας αρχηγός Λένιν. Κατάλαβε ότι χωρίς οργανωμένο κόμμα άδικα θα περιμένουμε την επανάσταση ως αποτέλεσμα της «μηχανικής εξέλιξης των οικονομικών όρων» όπως περίπου παραδέχονται οι σοσιαλδημοκράτες, εκμηδενίζοντας το ρόλο του κόμματος στην επανάσταση. Ο Λένιν από το 1903 ακόμα υπέδειξε στο βιβλίο του «Τι να κάμουμε;» την ανάγκη της οργάνωσης του κόμματος «των εξ επαγγέματος επαναστατών» όπως τους έλεγε, δηλαδή, των ανθρώπων που να θυσιάζουν το παν για την επανάσταση. Ο ίδιος δε πρωτοστάτησε στην οργάνωση παρομοίου κόμματος στη Ρωσία. Όλοι μας τώρα βλέπουμε το αποτέλεσμα. Οι εργάτες και χωρικοί στη Ρωσία κατώρθωσαν υπό την καθοδήγηση του Μπολσεβίκου Κομμουνιστικού Κόμματος να καταλάβουν το 1917 την εξουσία και να τη διατηρήσουν μέχρι σήμερα.

Σ' αυτό βέβαια συνετέλεσαν διάφοροι όροι πολιτικο-οικονομικοί, μπορούμε όμως να πούμε ως αξίωμα πως οποιοδήποτε όροι κι αν υπήρχαν χωρίς το Κ.Κ. της Ρωσίας δεν θα είτανε κατορθωτά στους εργάτες να καταλάβουν και προ πάντων να διατηρήσουν την εξουσία. Εργατικές επαναστάσεις έγιναν μ' επιτυχία στην Ουγγαρία και Βαυαρία μετά την ανακωχή του 1918 και ξαίρουμε που κατέληξαν. Επίσης ξαίρουμε τα αποτελέσματα της κίνησης των Ιταλών εργατών κατά το 1920. Όλες αυτές οι επαναστάσεις και τα κινήματα κατέληξαν σε αποτυχία μόνο και μόνο γιατί έλειπε η σιδερένια οργάνωση ενός αληθινού κομμουνιστικού κόμματος. ΓΓ αυτό μια από τις κυριώτερες θεωρίες του Λενινισμού, που τον ξεχωρίζει ολότελα από τη σοσιαλδημοκρατία είναι η αντίληψη του περί οργάνωσης του κόμματος.

Οργάνωση με βάση τους πυρήνες

Ός προς την εφαρμογή μιας καλής οργάνωσης μπορούμε να διατυπώσουμε γενικά ότι η καλύτερη για μια χώρα οργάνωση του κόμματος είναι κείνη που επιτρέπει τη συνεχή διατήρηση της επαφής του κόμματος με τις εργατικές μάζες και την ανάμιξη του στους καθημερινούς του αγώνες και την προπαρασκευή τους για τον τελικό σκοπό, την κοινωνική επανάσταση. Επειδή δε οι κοινωνικοπολιτικοί όροι διαφέρουν (προ πάντων στις λεπτομέρειες τους) στις διάφορες χώρες γι' αυτό και η οργάνωση των κομμάτων οφείλει να παίρνει ανάλογη μορφή κι έτσι κατ' ανάγκη διαφέρει από χώρα σε χώρα.

Όσο όμως και να διαφέρει η οργάνωση του κόμματος μιας χώρας από την οργάνωση του κόμματος μιας άλλης η γενική βάση της οργάνωσης τους εξακολουθεί να είναι μια· η οργάνωση με βάση τους πυρήνες επιχειρήσεων.

Η ύπαρξη των πυρήνων μέσα στην καρδιά των εργατών στις επιχειρήσεις ή τα χωριά ως οργανισμών με ανεξάρτητη ζωή, ταυτόχρονα όμως και πειθαρχικών στους ανώτερους οργανισμούς, εξασφαλίζει όλα τα προαναφερθέντα πλεονεκτήματα. Η οργάνωση με βάση τους πυρήνες είναι μια από τις κυριώτερες διαφορές των Κομμουνιστικών Κομμάτων από τα σοσιαλ-δημοκρατικά κόμματα που είναι οργανωμένα κατά εκλογικές περιφέρειες, γιατί τα κόμματα αυτά χρησιμοποιούν τον οργανισμό τους μόνο σε περιόδους εκλογικής πάλης. Είναι φανερό ότι τέτοια οργάνωση δε μπορεί ν' ανταποκριθεί στις απαιτήσεις ενός κόμματος που θέλει να βρίσκεται σε καθημερινή επαφή με τις μάζες, προπάντων δε σε περίοδο παράνομης δράσης, που περνούν τα περισσότερα κομμουνιστικά κόμματα του κόσμου.

Οι πυρήνες είναι κι αυτοί δημιουργήματα του Κ.Κ. της Ρωσίας βγαλμένοι από την ανάγκη της παρανομίας που είτανε υποχρεωμένο να περάσει κατά την τρομερή περίοδο του Τσαρισμού.

Μη μπορώντας το κόμμα να διατηρήσει την επαφή του με τις μάζες «εκ των άνω» αναγκάστηκε να κατεβεί στα εργοστάσια και ν' αναπτυχθεί σε τόσα μικροκόμματα (πυρήνες) όσα και εργοστάσια ή επιχειρήσεις. Η πείρα του ΡΚ.Κ. σ' αυτό το ζήτημα είναι πολύτιμη, δε μπορεί όμως να μεταφερθεί σ' όλες τις χώρες αυτούσια.

Οι πυρήνες στην Κύπρο

Ειδικά στην Κύπρο όπου οι μεγάλες επιχειρήσεις σπανίζουν και μετρούνται στα δάχτυλα η οργάνωση του κόμματος μας θα πάρει αναγκαστικά διαφορετική μορφή, προσπαθώντας όσο μπορεί να φτάσει στην οργάνωση κατά πυρήνες. Έτσι πυρήνες επιχειρήσεων μπορούν να οργανωθούν πολύ λίγοι π.χ. στον Αμίαντο, στη Σκουριώτισσα κ.λ.π. Επίσης πυρήνες χωρικών. Όσον αφορά τις πόλεις, είναι ανάγκη να ιδρυθούν συνοικιακοί πυρήνες, προσωρινά δε καθήκοντα πυρήνων μπορούν να εχτελούν κι οι επαγγελματικές φράξιες. Η ίδρυση των οργανισμών αυτών και οι σχέσεις του με τους ανώτερους οργανισμούς θα καθορίζονται σύμφωνα με το καταστατικό που θα ψηφισθεί αμέσως. Η οργάνωση όμως πυρήνων δεν είναι αρκετή. Οι πυρήνες πρέπει ν' αποκτήσουν ανεξάρτητη ζωή και να ενδιαφέρονται σ' όλα τα ζητήματα του Κόμματος. Επίσης, πρέπει να είναι σε θέση ν' αναπτύξουν τη δράση τους στη δική τους ακτίνα.

Πολιτική μόρφωση μελών

Για να μπορέσουν ν' αντεπεξέλθουν στα καθήκοντα τους αυτά είναι ανάγκη να ληφθεί πρόνοια για την πολιτική μόρφωση των μελών του κόμματος.

Το πρόγραμμα του κόμματος και οι βασικές αρχές του Μαρξισμού και Λενινισμού πρέπει να γίνουν κτήμα του κάθε μέλους.

Νόμιμη και παράνομη (κρυφή) δράση

Ένα από τα κυριώτερα προβλήματα της οργάνωσης του κόμματος και προ πάντων σε μια περίοδο παράνομη ή μισοπαράνομη, όπως αυτή που περνάει το κόμμα μας είναι ο συνδυασμός της νόμιμης και παράνομης δράσης. Δεν πρέπει ούτε να παρασυρθεί το κόμμα σε μια μυστικιστική παρανομία, που θα το εμποδίζει να δράσει, ή θα το μεταβάλει σε ακίνδυνη παράνομη οργάνωση χωρίς καμιά σύνδεση με τις μάζες, ούτε να παραγνωρίσει ορισμένα σημεία της δράσης του κόμματος μόνο και μόνο για ν'αποφευχθούν καταδιώξεις. Είναι ανάγκη να ξαίρουμε ότι ο καλύτερος γνώμονας του συνδυασμού νόμιμης και παράνομης δράσης είναι να εργαζόμαστε και ν'αγωνιζόμαστε για τη νόμιμη δράση χωρίς να παραμελούμε να εργαζόμαστε παράνομα στα σημεία που δε μπορούμε να εμφανισθούμε νόμιμα.

Το κόμμα μας στη συγκεκριμένη περίοδο περνά μια μισοπαράνομη κατάσταση. Αν και είναι ανεκτό νομίμως, εκδίδοντας την εφημερίδα του και μπορώντας να κάμει φανερές συγκεντρώσεις, εντούτοις τα γνωστά μέλη του υφίστανται τέτοια παρακολούθηση που τείνει να τους απομονώσει από τον οργανισμό του κόμματος και να παραλύσει τη δράση τους. Το κόμμα μας οφείλει ν'αγωνιστεί στη συγκεκριμένη περίπτωση για τη νομιμότητα του με όλες τις δυνάμεις που διαθέτει. Δεν πρέπει να παραζαλιστεί από τις συνεχείς παρακολουθήσεις και να περάσει σε μια αυστηρή παρανομία. Το εναντίο, οργανώνοντας τον παράνομο του οργανισμό οφείλει να φροντίσει για τη νόμιμη εμφάνιση του κόμματος, για την ύπαρξη νόμιμης Κ.Ε. και να μην αμελεί να διαμαρτύρεται και στο εξωτερικό ακόμα για κάθε υπερβασία που γίνεται εις βάρος του.

Ελπίζουμε ότι η νέα Κ.Ε. θα δώσει μεγάλη προσοχή στο οργανωτικό ζήτημα γιατί είναι ένα από τα σημαντικότερα προβλήματα του αγώνα.

Μανιφέστο

Μανιφέστο προς τους εργάτες και χωρικούς της Κύπρου

Σύντροφοι,

Το πρώτο παγκύπριο συνέδριο του Κομμουνιστικού Κόμματος Κύπρου συνήλθε σε μια περίοδο κατά την οποία μαστίζει την χώρα μας τρομερή οικονομική κρίση. Οι χωρικοί καταπιέζονται από τους τοκογλύφους και συντρίβονται κάτω από τους βαριούς φόρους. Χιλιάδες χωρικών έχουν χάσει τα χτήματα τους, οι δε υπόλοιποι (εχτός από μια ασήμαντη μειοψηφία) διατρέχουν τον ίδιο κίνδυνο αν δε ληφθούν προστατευτικά μέτρα γι'αφτούς.

Οι χωρικοί από ένστικτο αυτοσυντηρήσεως προσαθούν να μεγαλώσουν τη παραγωγή τους, κι έτσι να εξοφλήσουν τα βαριά τους χρέη, χρησιμοποιώντας χημικά λιπάσματα ή καινούργια εργαλεία, μα η έλλειψη κεφαλαίων ματαιώνει κάθε προσπάθεια τους. Η ίδρυση κατά τύπους μιας Γεωργικής Τραπέζης δεν αρκεί. Απαιτούνται μεγάλα κεφάλαια για τη προστασία των χωρικών και κεφάλαια με χαμηλό τόκο. Ενώ η Γεωργική Τράπεζα δε διαθέτει παρά μόνο μερικές χιλιάδες λίρες κι αυτά τα δανίζει με τον υπέρογκο τόκο στις συνεργατικές Εταιρείες για να φτάσουν στα χέρια των χωρικών με τόκο 10%, τη στιγμή που εκατοντάδες χιλιάδων λιρών, τα περισσεύματα του Κυπριακού προϋπολογισμού, μένουν σχεδόν αχρησιμοποίητα στην Αγγλία και περιουσίες εκατομμυρίων λιρών βρίσκονται στην διάθεση των Καλογήρων χωρίς να εκτελούν κανένα χρήσιμο προορισμό.

Η Γεωργική αυτή κρίση έχει τον αντίχτυπό της σ' όλους τους άλλους κλάδους της οικονομίας της χώρας μας. Προκαλεί γενικό σταμάτημα όλων των εργασιών και έχει μεγάλο αντίχτυπό στην οικονομική κατάσταση των Εργατών. Η αυξανόμενη κάθε μέρα αεργία και η είσοδος χιλιάδων

καταστραμμένων χωρικών εις τες τάξεις των εργατών δημιουργεί πληθωρικότητα εργατικών χεριών, και χειροτερεύει τους όρους της ζωής των εργατών.

Ο μέσος όρος του μεροκάματου είναι πολύ κατώτερος από τον τιμάρημο της ζωής, δηλαδή, από το μέσο όρο εξόδων που χρειάζονται για τη συντήρηση μιας Εργατικής Οικογένειας, κι αυτό τη στιγμή που οι Εργάτες της Κύπρου δουλεύουν 12 και περισσότερες ώρες μέσα στις σύρραγγες των μεταλλείων για να γεμίζουν με κέρδη τις τσέπες των Αγγλο-αμερικανών κεφαλαιούχων, θυσιάζουν καθημερινά στο βωμό του κεφαλαίου αυτή τη ζωή τους (πόσοι δε βρήκανε τάφο μέσα στις σύραγγες των μεταλλείων!). το αίμα τους και την ύπαρξη τους χωρίς να μπορούν να εξασφαλίσουν στα παιδιά τους ούτε ένα κομμάτι ψωμί ξερό! Αυτή είναι η κατάσταση των εργατών που δεν είναι άεργοι. Ποια είναι η κατάσταση των αέργων και των ακτημόνων χωρικών στα χωριά; Καθένας φαντάζεται τα χάλια και τα βάσανα τους τα απεριγράπτα!

Η φτώχεια κι η πείνα βασιλεύουν στα κατώτερα στρώματα του Πληθυσμού, και χιλιάδες εργατών και χωρικών λιμοχτονούν. Είναι απολύτως ανάγκη να ληφθούν εξαιρετικά μέτρα για να σωθούν οι χωρικοί από τη καταστροφή κι οι εργάτες από τη πείνα.

Θα ήτανε βέβαια αστείο να περιμέναμε τέτοια μέτρα από τη καλή θέληση μιας ξένης κυριαρχίας. Η Κυβέρνηση της Κύπρου κυτάζει μόνο πως να προστατεύσει και να αναπτύξει τα συμφέροντα των άγγλων ιμπεριαλιστών και όχι να θεραπεύσει τις ανάγκες της φτωχολογιάς μας.

Η ανεξαρτησία της Κύπρου θαναι βέβαια μια διέξοδος απ' αυτή τη κατάσταση, μα θα ήτανε ανοησία να σταυρώσουμε τα χέρια στο αναμεταξύ και μη φροντίσουμε να επιτύχουμε με αγώνες ορισμένες παραχωρήσεις και να μη ζητήσουμε τη λήση ορισμένων προστατευτικών μέτρων.

Οι διάφοροι πολιτικοί μας όμως που βρίσκονται; Μερικοί εξακολουθούν τον παλιό χαβά της «Ενώσεως» χωρίς να δίδουν καμιά σημασία στην οικονομική κρίση που περνά ο Αγροτικός και εργατικός κόσμος. Οι διάφοροι «νέοι» που βγήκανε στις τελευταίες εκλογές πολύ γρήγορα ξεχάσανε τες επαγγελίες που σκορπίσανε στους χωρικούς. Αφού για μια πενταετίαν εξασφάλισαν τες βουλευτικές έδρες, μουντζώσανε τώρα τους χωρικούς και εργάτες που τους ψήφισαν. Αυτή είναι η ηθική τους ευθύνη που ανάλαβαν απέναντι των χωρικών!

Κ' έτσι κανένας δεν ενδιαφέρεται για τα αιτήματα των χωρικών και εργατών από τους διάφορους πολιτικάντηδες, γιατί είναι συνειδητά ή ασυνειδητά όργανα των κεφαλαιούχων, των εμπόρων και των τοκογλύφων.

Το συνέδριο του Κ.Κ.Κ. εξήτασε πλατειά όλα τα οικονομικά και πολιτικά ζητήματα της Κύπρου και κατέληξε στο συμπέρασμα πως οι εργάτες και χωρικοί μπορούν να αποσπάσουν ορισμένες παραχωρήσεις, και να επιτύχουν τη τελική ανεξαρτησία της Νήσου μόνο με έντονο αγώνα και δράση υπό τη καθοδήγηση του Κ.Κ.Κ.

Το Κ.Κ.Κ. είναι το μόνο Κόμμα που υποστηρίζει τα συμφέροντα της φτωχολογιάς και μπορεί να την οδηγήσει στη τελική της απελευθέρωση. Γι αυτό το Συνέδριο του Κ.Κ.Κ. προσκαλεί όλους τους εργάτες και χωρικούς να οργανωθούν και να ταχθούν κάτω από τες σημαίες του για να αγωνισθούν για την απελευθέρωση τους, περιφρονώντας όλους τους πολιτικάντηδες της Κύπρου.

Ο αγώνας τους θα στηρίζεται στα ακόλουθα αιτήματα:

- Παραχώρηση ευρείας αυτοδιοικήσεως στην Κύπρο με υπεύθυνο Κυβέρνηση και με την καθολική ψηφοφορία.
- Κατάργηση του φόρου υποτέλειας και του κτηματικού φόρου.

- Ελάττωση του έμμεσου φόρου και φορολογία του κεφαλαίου.
- Επιστροφή των περισευμάτων του προϋπολογισμού και διάθεση τους για τη παροχή φτηνών δανείων στους χωρικούς.
- Διαγραφή των χρεών ή μετατροπή τους σε μακροχρόνια χρεωλυτικά δάνεια με χαμηλό τόκο.
- Εφαρμογή δια νόμου του οχταώρου σ' όλες τις επιχειρήσεις.
- Ελευθερία οργανώσεων των εργατών και μαζί με την αναγνώριση των συνδικάτων. Ψήφιση προστατευτικών εργατικών νόμων.

Εργάτες! Αγρότες!

Εμπρός! Οργανωθείτε και προετοιμασθείτε ν' αγωνισθείτε για την επιβολή των πιο πάνω αιτημάτων μας.

Το Κ.Κ.Κ. θα βρίσκεται πάντα στο πλευρό σας και θα καθοδηγεί το δίκαιο αγώνα σας.

Ζήτω η Ανεξάρτητος Κύπρος.

Ζήτω το Κομμουνιστικό Κόμμα Κύπρου.

Ζήτω η Κομμουνιστική Διεθνής.

[Χρειάζεται Τούρκικη Μετάφραση](#), [Χρειάζεται Αγγλική Μετάφραση](#), [Χρειάζεται Download Links](#), [Κομμουνιστικό Κόμμα Κύπρου \(Κόμμα\)](#), [Άλλο Υλικό](#), [Δεκαετία 1920-1929](#), [1926](#), [Λεμεσός](#), [Εθνικισμός/Ακροδεξιά](#), [Εργασιακά](#), [Εκκλησία της Κύπρου](#), [Οργανωτικό Ζήτημα](#), [Αγροτικό Ζήτημα](#), [Ένωση](#)

From:

<https://movementsarchive.org/> - **Κυπριακό Κινηματικό Αρχείο**
Cyprus Movements Archive
Kıbrıs Sosyal Hareket Arşivi

Permanent link:

https://movementsarchive.org/doku.php?id=el:other:cpc:a_sinedrio

Last update: **2020/07/14 16:17**

